

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Štajerske razmere.

Iz okolice ptujske, 19. nov.

Skušnja več let nas uči, da je predsednik deželne nadsodnije v Gradcu, grof Gleispach, hudo občutljiv, če slovenskega uradnika graja še tako obskuren nemški list, da takega uradnika rad suspendira, spravi v preiskavo, pusti v preiskavi, da se potem lahko reče, da je prišel uradnik v kraju, kjer službuje, ob zaupanju, da se ga vsled tega prestavi in nadomesti z Nemcem. Nasprotno pa, če graja slovenski list nemške in nemške justične uradnike, vzame ekselencen grof Gleispach to za povod, da pusti grajanè avanzirati.

Dr. Wennig še kot adjunkt vedno straši pri okrajni sodnji ptujski. Kamor ga denejo, tam ga ne morejo rabiti; slovenski slovar sicer nosi povsod seboj, pa to ne zadostuje. Vidi se, da bode sodnik dr. Glas to »izvrstno moč« vtaknil v oni resort, kjer deluje že dr. Doležell tako Bogu dopadljivo, kjer se pišejo le nemške zapuščinske razprave in druge nesporne stvari za slovenske stranke!

V tem resortu so vse slovenske stranke le za slovenščine nezmožne uradnike ustvarjene; advokatje in notarji, vsaj slovenski, tu niti blizo ne pridejo! Mi pa sodimo, da bi bilo najbolje, ko bi pustil grof Gleispach tako posebno za službovanje kvalifikovanega adjunkta dra. Wenniga za svojim sinom v justično ministrstvo poklicati! Slovenski časniki mu pomagajo pot gladiti.

Nadoficial Kersche in adjunkt Matzl sta tudi še mestna občinska odbornika. Mestni občinski zastop je sklenil in tudi dognal, da se je Kirchgasse prekrstila v Bismarckgasse! Kersche in Matzl sta sodelovala. Vprašamo ekselencen grofa Gleispacha: Ali je primerno, da se sodnijski uradniki udeležujejo političnih, protislovenskih in protidinstičnih demonstracij? Ali to povišuje morebiti ugled teh uradnikov in zaupanje do njih pri sloven-

skem ljudstvu, za koje so kot avstrijski, in ne kot pruski uradniki nastavljeni?

Mestni občinski zastop v Ptuj je sklenil pred kratkim, da se ima katehetom na mestnih šolah remuneracija za poučevanje odtegniti, ker so rojeni Slovenci ali ker tega pri ljudskem štetju niso hoteli zatajiti. Ali ni to demonstracija najostudnejše vrste zoper večino prebivalstva celega političnega okraja, katera je slovenska? Ali ni to izjava fanatičnega, satanskega sovraštva zoper slovenski narod? Sodnijska uradnika pa sodelujeta in dovoli se njima, da smeta sodelovati! Od dra. Glasa, od grofa Gleispacha tu ni pričakovati remedure; v Mariboru se delajo slepe in gluhe. Poslanec Biankini je pričel akcijo v državnem zboru. Pričakujemo, da se bode ta krepko nadaljevala! Slovenske odvetnike in notarje pa prosimo, da marljivo znašajo material, da si posebno pri razpravah zapisujejo vse oslarije in bedarije, katere jezika nezmožni uradniki govore, narekujejo itd., kake posledice to ima. Brez podatkov naši poslanci ne morejo nastopiti! Isto nalogo pa imajo sploh vse slovenske stranke, katere imajo s civilno ali kazensko sodnijo opraviti! Podatki bi se tudi naj po časnikih razglašali. Nemška vlada in nje uradništvo postopa brezobzirno; mi se moramo istotako braniti!

Glasi o slovenski univerzi.

Iz Gradca, 18. novembra.

Graški »Volksblatt« se ginljivo poslavlja od slovenskih akademikov. Piše med drugim sledeče: »Doselej so prihajali v Inomost, Gradec in na Dunaj dijaki iz celega avstrijskega slovenskega juga, učili so se tam nemškega jezika, spoznavali nemško kulturo, znanost, šege in navade ter nemštvo prenašali v svojo ožjo nemško domovino. Marsikateri izmed teh je, zagotovivši svojo bodočnost, prišel v ta mesta po svojo nemško nevesto ter jo peljal na jug monarhije, kjer se je ustanovilo novo ognjišče po nemških šegah. Zdej

so pa vsenemški dijaki prekršili svojo gostoljubnost na teh univerzah. Vsled tega so vsi slovenski visokošolci sklenili solidarno zahtevati lastne univerze, pridružili so se jim jugoslovanski poslanci, in to gibanje pospešujejo zastopstva avstrijskih slovenskih mest. Obeta se tudi izdatna pomoč severnih Slovanov. Vsenemec pa stoji pred to goro in grozovito rjovo.« Tako imenovani list, slovenski akademiki bi pa raje že danes nego jutri klicali: »Adijo Gradec, adijo Dunaj, adijo!« — Nehote se ob ti priliki spominjamo nastanka praške, to je najstarejše avstrijske univerze. Slovenski dijaki na vseučilišču v Lipskem so bili v časih Karola IV. majorizirani od nemških ter so vsled nezadovoljnosti s profesorji vred v velikem številu zapustili to mesto ter ustanovili novo vseučilišče v Pragi. To se je zgodilo leta 1348 po Kr. r. Kaj pa, ko bi kaj podobnega doživeli slovenski akademiki graški in dunajski, od kojih se gori navedeni list tako ginljivo poslavlja! — Laški visokošolci na vseučilišču v Inomostu sklenili so zahtevati, dokler ne dobe lastne univerze, naj se dosedajna nemška uprava popolnoma dvojezično, naj se nastavlja laški profesorji, naj se upelje laški uradni jezik itd. Kdo naj pa brani v Gradcu podobno zahtevati nam Slovanom, katerih nas je skoro polovica slušateljev, in ki smo imeli na tem vseučilišču predavanja v slovenskem jeziku itak že pred več nego 50 leti! Ni še vseh dnij konec, in mi lahko sklepom čakamo do vladine izjave o slovenski univerzi. Vlada in Nemci naj volijo, kar jim je ljubše, mi se utešiti več ne damo! — Graški slovenski visokošolci naslovili so v soboto na njega magnificenco rektorja zagrebške univerze Urbanića sledečo brzojavko: »Vaši magnificenci in vsemu hrvatskemu dijaštvu vroča zahvala za današnjo manifestacijo za slovensko univerzo! Almae matres ljubljanske in zagrebške naj ste sestri, dvigajte prosveto bratskih narodov in bodite jamstvo lepše bodočnosti Slovencev in Hrvatov!« Današnje poročilo odposlanca, ki se

je te slavnosti sam udeležil, navdalo je tukajšnje slovenske akademike z zadoščanjem in zadovoljstvom. Zagrebški jugoslovanski akademiki, ki so se v bratski slogi izrazili za našo veliko kulturno zahtevo, dokazali so, da ljubljanska univerza ne bode v kvar Hrvatom in drugim južnim Slovanom, ampak da utegne naše skupno stališče le še utrditi in podkrepiti. — Vlada iz te nove manifestacije lahko vidi, da so za nas vsi avstrijski slovenski akademiki na Dunaju, v Gradcu, v Pragi in Zagrebu, in da so se za opravičenost naše zahteve izrekli rektorji obeh praških čeških, zagrebške in graške visoke šole, dočim niti nemško niti laško dijaštvo proti naši zahtevi ne z besedico ni ugovarjalo. Zraven tega je za nas prebivalstvo več nego pol Avstrije. Zato vlado še pravočasno nujno opominjamo, naj uvaža ta glas in naj nam ugodi. Saj mora videti, da s tem samo profitira! Saj ne more vendar misliti, da bomo, ko smo dokazali svetu opravičenost svojih zahtev, in ko smo dobili tako mogočne zaveznike, nazadnje sramotno odnehali! Kari!?

V Ljubljani, 20. novembra.

Cesar o položaju.

Rumunski državni poslanec baron Wassilko, bukovinski veleposestnik, je bil sprejet pri cesarju v avdienci. Med pogovorom mu je rekel cesar: »Parlamentarni položaj je zopet jako resen. Dalje ne gre tako. To je obupno! Mnogim poslancem manjka dobre volje in poguma!« Dalje je rekel cesar, da se da vsaj na gospodarskem polju mnogo storiti, da se morajo razmere izpremeniti, kajti tako ne more iti dalje. Tudi poljski poslanec Gnievosz je bil pri cesarju in cesar mu je dejal: »V parlamentu ne gre dalje. Jaz mislim, da je izprememba državnozbornskega pravilnika edino rešilno sredstvo«. Gnievosz je dejal, da je poljski klub že začel delovati za tako izpremembo pravilnika, le posamezni poslanci so za izpremembo, toda, kadar pridejo vsi skupaj, se ne doseže

LISTEK.

Alessandro Stradella.

Romantično-komična opera v 3 dejanjih, spisal W. Friedrich, uglasbil F. pl. Flotow.

Bogatega Benečana Bassija varovanka Eleonora ljubi pevca Alessandra Stradello. Na trgu sv. Marka ima Bassi svojo palačo, na trgu s pogledom na morje in na torišče javnih karnevalskih maskarad. Že jutri naj bi se poročila Eleonora s svojim varuhom Bassijem, dasi ga sovraži. V krasni mesečni noči priveslja Stradella s svojimi tovariši pred bivališče ljubice. Tovariši stojé na straži, Stradella pa privabi s serenado Eleonoro k oknu. Eleonora trepeče pred svojim varuhom, ki jo zasleduje kakor Argus s stoterimi očmi ljubosumnja ter ima vsled svojega zlata v Benetkah veliko moč. Že naslednjega dne naj bi stopila z njim pred poročni altar, ali Eleonora je sklenila, da skoči rajši v morje, kakor da se odpove ljubezni do Alessandra. Stradella jo vabi, naj pobegne z njim; Eleonora je takoj pripravljena. Trop mask prihrumi na trg in pomore Alessandru, da odvede Eleonoro iz Bassijeve palače. Tedaj pa prihrumi Bassi, ki kliče stražo na pomoč, naj bi ujela po-

beglo nevesto in jo zopet zaprla v njegovo zlato kletko. Bassi prosi, roti, ponuja 100 skudov, da bi mu pomagali ujeti begunko, toda maske se mu rogajo ter prepovajo veselo: »Živel, princ Karneval!«

Na kmetih pred Rimom sta se ustavila srečna begunca, Alessandro Stradella in Eleonora. Vse je pripravljeno za poroko. Svatje se zbirajo in zvonovi vabijo v cerkev, kjer čaka že svečenik s svojim blagoslovom. Eleonora prepeva vsa blažena o svoji pomladnji sreči ob strani ljubimca sredi cvetoče narave. In Alessandro odvede nevesto s svati k poroki.

Toda stari skopuh Bassi še ni izgubil nade, da reši vendarle lepo Eleonoro. Najel je dva bandita, Malvolija in Barbarina ter jima obljubil bogato plačilo, ako umorita Stradello ter mu privedeta zopet Eleonoro. Vsakemu posebej je dal popis pribežališča Stradelle ter vsakemu posebej naročil, naj umorita tekmeča. Bandita se snideta ob hiši beguncev; najprej se hočeta spoprijeti, potem pa se spoznata in skleneta, da bosta umorila Stradello v prijateljski složnosti, saj vidita, da imata isto nalogo in istega naročnika.

Tedaj se vrnejo svatje z novoporočenim parom. Bandita se predstavita kot pobožna romarja, Stradella ju povabi, naj

se udeležita svatovščine. Takoj sta pripravljena bandita piti, jesti in peti s svati in zapojeta celo veselo napitnico. Srečni Stradella zapoje romance o banditu Salvatoreju Rosiju, ki je jemal le bogatinom, a dajal revežem. Ropar ni tako hudoben, kakor se misli, kajti tudi on ima sočutje in srce. Krasni spev Stradelle navduši vse, umetnost pevca gine in pretrese tudi bandita. V njunem srcu se vzbudi simpatija za moža, ki naj bi ga umorila...

Srečnemu zakonskemu paru mine blaženosti poln dan. Pred domom, kjer sta užila prvič vso svojo ljubezen, se snideta Stradella in Eleonora pa Barbarino in Malvolio. Navdušeno proslavljajo svojo krasno italijansko domovino, Rim, Venecijo in Neapolj. Sedaj se oglasi zbor romarjev, ki hité z venci in darovi k madoni. Tudi Stradella in Eleonora hočeta romati k čudežni podobi sv. Device, bandita pa začeta igrati alla mora. Barbarino vedno izgublja, Malvolio pa dobiva. Tu se pojavi stari Bassi, ki je preverjen, da je tekmeč Stradella že mrtev. Ker se bližajo ljudje, se skrije. Bandita pa se domenita, da Stradelle ne umorita, ker ljubita njegovo umetnost in se smejeta Bassiju, ker sta ga prevarila. Ali — evo, Bassi nastopi, jima ponuja 20, 30, 50, 100, 200 in 250 zlatnikov, da bi ju podkupil iznova, da

umorita mojstra pevca. Toda bandita nočeta. Ali končno jima ponudi skopuh celo 400 zlatnikov. To omaje njuno ljubezen, in domenita se z Bassijem, da jima da 200 zlatnikov takoj, 200 pa po dovršenem umoru Stradelle.

Vsi trije se skrijejo, da počakajo pevca in ga naskočijo iz zasede.

Alessandro nastopi ter zapoje zahvalno himno Devici Mariji, proseč jo blagoslova za-se in za vse, ki so dobri in usmiljenja za one grešnike, ki se kesajo.

Iskreno, pobožno petje Stradelle pretrese do dna srca ne le oba bandita, nego tudi Bassija, da ga ginjeni prosijo, naj jim bo poslej prijatelj ter naj pozabi in odpusti vse. Bandita hočeta Bassiju vrniti zlatnike, a Bassi jih jima podari.

Vsi se pridružijo veseli množici, ki se klanja pevcu, čegar pesem naj doni v čast madone.

Taka je vsebina libretta, katerega je uglasbil Flotow, čegar opera »Marta« je tudi našemu občinstvu že znana. »Alessandro Stradella« je melodiозна opera komičnega značaja. Ker je ne manjka na repertoiru nobenega opernega zavoda, nego je »Stradella« med najprijljubnejšimi operami, uvrsti se jutri tudi v repertoir slovenske opere.

ničesar. Cesar je pripomnil iznova: »To ne kaže poguma«. Položaj je postal tem resnejši, ker je konferenca nemških načelnikov sklenila, da se s Čehi ne pogaja, predno se ne dožene proračun, a tudi Čehi niso za pogajanja, ki naj jim le škodijo.

Poziv Dalmacije.

Tako se zove poslanica Ljubica na hrvatske načelnike in prvake. Brošura pojasnjuje sedanje politične razmere v Dalmaciji. Na eni strani razpor mej obema hrvatskima strankama (pravaško in narodno), na drugi boj mej Hrvati in Srbi, na tretji strani borba mej »čistimi« Hrvati in drugimi strankami; naposled, kakor je bilo še pred kratkim, boj mej obema srbskima strankama. Narodna stranka je izgubila sčasoma svoje najupliveljše moči: Pavlinovića, Klaića, Bulata, Vrankovića, vzgojila pa si ni naraščaja, zmožnih zastopnikov, dedičev svojih idej. Kar je njih mlajših pristašev, so baje vsi politično iz prijeni; pred volitvami se pogajajo, po volitvah se pa spuščajo v medsebojni boj za življenje in smrt. S tem pa vendar še ni izgubila narodna stranka pravice do svojega obstanka. Za Dalmacijo zahteva Ljubica, da naj bi igrala, kakor nekdanj, ulogo hrvatskega in srbskega Pijemonta, kajti Dalmacija je dala Hrvatom arheologe, filologe, historike, politike: Ljubica, Nodila, Budmanija, Brusino, Vojnovića, Mazuro, Politeja. Dala je Srbom generala Frasanovića, ministra Gjajo, dramaturga Bana, romanopisca Matavulja, Črni gori je dala zakonodajalca Bogišića, apostola bratstva nadškofa Milinovića, diplomata Vojnovića. Zato ne sme Dalmacija privoliti, da jej narekujeja programe Zagreb ali Belgrad. Nasprotno, iz Dalmacije mora izhajati načelo, da so Slovenci, Hrvati in Srbi tri enakopravne veje istega naroda. Zato tirja Ljubica revizijski program v narodnem duhu, tako v hrvatskem, kakor slovenskem in srbskem. Končno ima delovati narodna hrvatska stranka, zvesta habsburški dinastiji, ne samo za združenje Dalmacije s Hrvatsko, temveč za to, da postanejo Slovenci, Hrvati in Srbi tudi politična celota, ki bi vplivno posegala v vsa važna vprašanja avstrijske države. Zdi se, da je ta program prvi izraz teženj, ki se pokazujejo v poslednjih letih v mladi hrvatski inteligenci, katere smoter je združenje Hrvatov, Srbov in Slovencev. Sličnih programov je bilo že več, ki so nameravali ustanoviti hrvatsko in jugoslovansko državo, bodisi že v tej državi ali zunaj nje, toda vsi so ostali le program na papirju, program želja. Zato je treba ne le revizije programa ne samo narodne stranke hrvatske, temveč zgrajenje občnega narodnega programa s poglavitno točko: hrvatsko-srbska sprava.

Vojna v Južni Afriki.

Po dolgem času se je zopet pojavil Dewet. Napadel je zadnje čete polkovnika Bynfa s svojimi 400 Buri ter mu prizadel velike izgube. Najnovejša poročila javljajo, da je zbral Dewet več čet ter hoče začeti energične ofenzivne operacije na severju Oranja. Dewet ima sedaj zopet 6000 mož, med katerimi je baje 1500 Afrikanderjev. Dr. Leyds, poslanik Transvaala, je izjavil dopisniku berlinskega lista »Localanzeiger«, da je sedaj burska vojska prosta vseh omahljivcev in bojazljivcev ter da je zato danes močnejša kot kdaj prej. Kitchener poroča, da operira na vshodu Transvaala proti Burom Bruce Hamilton, ki je videl 14. t. m. 500 Burov. Kitchener poroča tudi, da se je mnogo angleških oddelkov udalo Burom. To poročilo kaže, kolika demoralizacija vlada med Angleži. Buri imenujejo sedaj angleško bojazljivo vojaštvo le še zasmehljivo »Hands up« (Roke kvišku!), in sicer zategadelj, ker dvigne Anglež hitro roke ter se uda, ako zagleda par Burov več kakor je vojakov na strani Angležev. Nagloma upokojeni general Buller je bil 15. t. m. imenovan predsednikom odseka, ki naj reformira angleško armado! Najnesposobnejši angleški general Buller naj torej reformira in modernizira vojsko! Na Angleškem so pač strahovite razmere.

Dopisi.

Iz Šiške, 19. novembra. Če je nedeljska veselica, v čast sv. Martinu, kazala milijé čitalniškega društva, potem

moramo biti zadovoljni z napredkom, kajti veselica, dne 17. t. m. pri »Ančniku«, — ni le vredna vrstnica enakim veselicam — od društvenega početka l. 1878 — marveč presega mnogo istih, glede obiska živahnosti in splošnega uspeha. Najlepši spored še ne da veselice v pravem pomenu besede. Le tedaj, če obvladuje občinstvo topla, prijetna zadovoljnost s situacijo — v kar štejem prostore, potrežbo i. dr. čuti se posameznik in celota za radovanje razpoloženim in to stanje rodi zanimanje za godbo in navdušenje k petji, govorom, prijaznemu kramljanju, ter poživi rodoljubno čustvo. Sekstet mestne godbe je točno ob pol osmi uri otvoril Martinovo veselico. Prvi tomboli, obstoječi iz 2 tombol, 5 čink, 5 kvart, 5 tern in 5 amb, je sledil komičen prizor.

Bila je javna tajnost, da se je domačin »Strunar« vrnil iz Afrike, kjer je osnoval mej Zulufakri konservatorij, in da počasti Šiško in čitalnično veselico, ter pove, kako je tje in nazaj prišel in kaj vse je doživel. In res — ob 9. nastopi slavni »Strunar«, uprežen in osedlan z 12 instrumenti t. j. istih, na katerih je mojster. Po vzunajnosti, kretanju in besedi, je »Strunar« pristen Slovenec in — Šiškar, po obleki pa Anglež v kaki uniformi, katero je baje izgubil neki — zmagovalec Burov. — Pripovedovanje »Strunarja« trajalo je — blizo pol ure. Ravno toliko časa pa smeh in živahnost. Humor je pač dar božji! Kdor pa ima razum tega še godbene talente in zna: na citre, kitaro, harmoniko, tamburico, okarino, trompeto, žnablarko, (Mundharmonika), dromlo itd., ter ima dobro voljo, zmožnosti svoje dejanjsko dokazati, kakor je to storil »Strunar«, zasluži ono iskreno zahvalo, katera mu je donela in ga primorala k »namečku«.

Razprodaja za drugo po številu dobitkov še bogatejšo tombolo, pripeljala je zamišljene iz Afrike nazaj; godba opozarjala je, da je prišel čas za ples, pevci pa so zastavili eno domačo za drugo; — republika je nastala potem, ko je za Ciril in Metodovo društvo narodni davek v znesku 16 kron 88 vinarjev pošteno plačala in končala, kakor je pri Šiškarjih in Šiškarcah lepa navada — zgodaj.

Iz Ribnice, 18. novembra. Veselica, prirejena dne 9. t. m. v Ribnici v prid gorenjevaškim pogorelcem, se je v vsakem oziru prav dobro obnesla. Obširna dvorana restavracije gosp. Antona Arka bila je polna darežljivega in dobrovoljnega občinstva. Z radostjo smo pozdravili drage nam goste iz Ortneka, Sodražice, Prigorice, Dolenjevasi in Kočevja. Zanimiv vspered se je vršil točno, zadostujoč nedvomno po vsem zbranemu občinstvu. Storiло se je, kar je mogoče na deželi; storilo ter izvršilo tako, da moremo reči: s temi močmi, ki so izvrševale ta večer svoje uloge, priredile se lahko izborne veselice. Igra »Štepihar mlajši« igrala se je izvanredno. Uloge so bile prav srečno razdeljene in igralo se je brez pretiranja, brez prisiljenja; zdrava, naravna komika igralk in igralcev pozročila je mnogo nenavadne zabave. Prizor »Kmet pri fotografu« bil nam je v užitek. Prepričani smo, da našega Gorenjskega kmeta ni mogoče bolje predstavljati, kakor ga je g. Hočevar. Njemu in g. Zupančiču izrekamo najtoplejšo zahvalo na požrtvovalnosti in trudu.

Prekrasna je bila živa podoba »Sreča, poezija in Prešeren«, ki nas je očarala. Kakor je bila »Sreča« krasna, ponosna, tako je bila »Poezija« ljubka, nežna, (gdč. Tinka Arko in gdč. Ruža Lukan). Smelo — trdimo, da bi ta živa podoba tudi na največjih odrih, pred razvajenim občinstvom žela najpolnejše priznanje.

Veselica ta nabrala je za pogorcelepo svoto: Poslali so tudi policijski svetnik g. Jlc z Dunaja, poštni kontrolor g. Pogorelec iz Trsta in »družba pri Roži« v Ljubljani znatne zneske, katerim se najsrčnejše zahvaljujemo.

Zahvaljujemo se tudi vsem darovalcem dobitkov za srečolov in vsem ki so v tem ali onem oziru kaj pripomogli, zlasti pa gospej Višnikarjevi, katera je bila, kakor vselej pri takih prilikah, na čelu priredbe, potem gospej Gregorčičevi in gdč. Ruži Lukanovi, katere se niso ustrašile ne dela ne potov.

Iz Črnomelja, 18. novembra. — (Bolje kdaj, kakor nikdar!) Ker

se nobeden ne oglasi, se pa jaz, kateremu je zmiraj napredek v narodnem smislu pri srcu. Prijatelj nisem polemike, ampak dela. Mislili bodete, g. urednik, da mi v Črnomlju zmirom spimo, ker ni glasu od nas. Toda, temu ni tako. Imeli smo zdaj v kratkem dve veselici in sicer vršila se je prva dne 27. oktobra, prirejena od tukajšnje »Narodne čitalnice«, druga pa 10. novembra, v prid družbe sv. Cirila in Metoda, s čistim prebitkom 104 kron — Obakrat predstavljala se je igra »Rokovnjači«, katera je vsakipot izbornouspela, za kar gre lepa hvala prirediteljem, gospicam igralkam in gospodom igralcem, kateri so se mnogo trudili pri predstavi in petju. Za plačilo naj jim bode občno zadovoljstvo in vsestransko priznanje. Pri drugi predstavi je posebno nastop »mladih vajakov« in njih krepko, otroško petje, ganljivo uplival na zbrano občinstvo, katero je navzočemu skladatelju g. Parmi priredilo burno ovacijo. Nastop moral se je ponavljati. — Neki slučajno navzoči gospod iz Ljubljane se je čudil, v Črnomlju kaj tacega slišati in videti. Torej, še enkrat lepa hvala vsem igralcem in sl. občinstvu, po čegar požrtvovalnosti ste se veselici, tudi v gmotnem oziru, dobro obnesli. Živeli!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 20. novembra.

— **Osebnosti.** Župan Hribar je odpotoval za več dnij na Dunaj. — G. Karol Hribovšek v Mariboru je imenovan članom štajerskega deželnega šolskega sveta.

— **Velikodušen dar za slovensko vseučilišče.** Deželni odbor kranjski je prejel 1000 kron z naslednjim pismom:

Slavnemu dež. odboru kranjske kronovine
v Ljubljani.

Zanimala me je novica, da za ustanovitev slovenske univerze v Ljubljani vsako leto hoče kranjska dežela prispevati 100.000 kron, mesto Ljubljana pa 10.000 kron.

Da dejanski pokažem, kako močno me veseli sedanje živahno gibanje za ustanovitev slovenskega vseučilišča v Ljubljani, da pokažem svoje globoko prepričanje o potrebi imenovanega vseučilišča za obstoj in kulturni razvoj slovenskega naroda, da pokažem svojo iskreno željo, da se vresniči upravičena želja Slovencev po vseučilišču: pošljem 1000 kron in prosim, naj slavni deželni odbor blagovoli to svoto sprejeti kot moj skromni prispevek k ustanovitvi omenjenega vseučilišča.

Velikovec, dné 19. nov. 1901.

Jan. Wieser s. r. dekan.

Slovenski duhovnik iz tužne Koroške je torej položil prvi znatni dar za slovensko vseučilišče v Ljubljani. To je vesel dokaz, da mej nami vendar še žive slovenski duhovniki, možje, katere navdaja čut domovinske ljubezni in narodne zavednosti. Le žal, da so postali jako redki. Zato pa gre dvojna čast velikovškemu dekanu g. Jan. Wieserju!

— **Za vseučilišče v Ljubljani** so poslale peticije potom ljubljanskega magistrata tudi tele kranjske občine: Št. Rupert, Bloke, Šturje, Mengiš, Polica pri Il. Bistrici, Dvor (Št. Janž), Moravče, Struge, Št. Vid pri Zatičini, Kolovrat, Senožeče, Zagorica pri Zatičini, Čeplje pri Črnomlju, D. M. v Polju in Selca. Štajerske: Šmarje pri Jelšah, Koprivnica, Brezje pri Rajhenburgu, Vodranca, Nova štifta pri Gor. Gradu, Hlaponci, Brebrovnik pri Ormožu in Radoslavci pri Ljutomeru. Primorske: Št. Ferjan, Ajdovščina, Libušnje in Punat na Krku. Koroški: Loga Ves in Sela pri Zgornjih Borovljah.

— **Deželnozbornosti** v Goriškem. Volitve volilnih mož se nadaljujejo. Ta teden voli goriški politični okraj. Na Krasu je zmaga naprednih kandidatov že zagotovljena. Naj bi ta veseli izid vzpodbujevalno vplival na druge občine. Goriška bi si pred vsem svetom osvetila lice, če bi klerikalizem treščila ob tla. Veleposestniki imajo v četrtek shod, da se zjedinijo glede kandidatov. Značilno je, da so klerikalci dra.

Tonklija, katerega kandidirajo v tej kuriji, proglasili kot veleposestnika, mej tem ko ga v volilnem imeniku ni!

— **Deželnozbornosti** v Istri. Boj se je začel ta teden. Vlada je laški volilni oklic konfiscirala. Če Lahi že tako govore, da zapadejo zaplembi, kako bodo šele delali. Hrvatje so v puljskem okraju, kjer bo menda borba najhujša, priredili troje shodov, na katerih je govoril dr. Zuccon. Vlada postopa tudi letos skrajno pristransko. V tem oziru prijavlja »Naša Sloga« zanimive detaje.

— **„Škandalozne razmere na ljubljanskem gledališču.“** V Trstu izhaja klerikalni časopis z imenom »Novi List«. Ta novi list pišejo duhovniki, ki so že v tretjem stadiju prismojenosti, tako da jih živa duša ne smatra resnimi. Ta »Novi List« je pod naslovom »Škandalozne razmere na ljubljanskem gledališču« priobčil naslednjo notico: »Tudi Slovenci bi se radi popeli do škandaloznosti, ki kinčajo razna velikomestna gledališča, to pa menda zato, da bi tudi mi bili — velikomestni. Mej zborom slovenske opere v Ljubljani je nastal zadnjič upor, ker je ravnateljstvo odpustilo dve pevki tega zbora, ne da bi naznanilo vzrok, zakaj jih odpusti. No, mej občinstvom pa se je bila raznesla vest, da sta se bili dotični pevki hkratu zamerili nekemu merodajnemu gospodu, ker se nista udali njegovi pohotni strasti. Iz maščevanja jih je hotel spraviti ob kruh, a ves zbor je vstal za nji in pričel štrajkati. »Slov. Narod«, ki rad posnema izvestne čifutske liste, ki se postavijo v bran za izvestno čednost, je začel zabavljati na zbor in zahteval, naj bi se mesto domačih pevk povabilo — tujih, katere so ceneje, ker si tudi po strani kaj zaslužijo. Take razmere so hkratu nastale pri ljubljanskem slovenskem gledališču, o katerem se dolgo časa ni slišalo nič nespodobnega. Hkratu da naj bi nastal iz Talijinega hrama kot vzvišenega vzgojevališča človeške morale pravcati bordel? In to bi se zgodilo, ako bi se odslavljale slovenske, moralno vendar še ne tako pokvarjene pevke in jih nadomeščalo z gnilimi tujkami, ki za košček mesečnega kruha ne prodajajo le svoj slabi glas, marveč tudi svojo »čast«. — Nam se zdi, da je pri vsej tej stvari nemška intriga. Kajti Nemce jezi, da njihovi Taliji v Ljubljani slabo pšenica cvete, zato bi hoteli skrivoma zanesti nesnago v slovensko gledališče. Ali bi pa ne bilo bolje odstraniti od gledališča izvestne malopridneže, nego pa pustiti, da se dogajajo take stvari? — To je lepa kopica katoliških infamnostij, katerim pa se nič ne čudimo, ker je podla častikraja posebna specialiteta klerikalcev. Zasebna čast in hranilnične knjžice so vedno v nevarnosti pred klerikalci. To se vidi v tem slučaju. Prepuščamo odboru »Dramatičnega društva«, da z ozirom na to notico stori, kar se mu zdi primerno.

— **Narodni dom.** V smislu § 7. društvenih pravil sklicuje upravni odbor društva »Narodni dom« za sredo, dne 4. decembra t. l. ob šestih zvečer v malo posvetovalnico »Narodnega doma« izredni občni zbor, na kojega dnevnem redu je poročilo blagajnikovo in pa posamezni nasveti in predlogi.

— **Repertoir slovenskega gledališča.** Jutri, v četrtek, se poje prvikat na slovenskem odru Flotova opera »Alessandro Stradella«; vsebino libretta prinašamo v današnjem listku. Opera je jako dobro naštudirana ter je naslovna uloga v rokah našega izbornega tenorista g. Tita Olszewskega. Eleonora poje gdč. Nočmi, druge večje partije pojo gg.: Vašiček, Wildner in Krampera.

— **Slovensko gledališče.** Včeraj so dočakali »Rokovnjači« v deželnem gledališču svojo 15. predstavo. Ker so se igrali v Trstu, Idriji, Črnomlju in v Dobu desetkrat, je bila sinoči hkratu tudi 25. predstava te najpriljubnejše izvirne narodne igre. Sinočni jubilej »Rokovnjačev« se je praznoval z dobrim obiskom in z dobro predstavo. Parter je bil razprodan, balkon in galerija nabito polna, stojišče pa uprav nevarno natlačeno. Došlo je več gostov z dežele, med temi okoli 40 srednješolskih dijakov iz Kranja. Zadoščenjem konstatujemo, da so bili sinoči tudi ensemble-prizori prav dobri, živahni in točno igrani. Osobito perfektno se je igral prizor v Črnem grabnu, ki se

doslej še nikdar ni izvršil povoljno. Sinoči pa se je tudi ta težavna scena — zlasti po zaslugi gg. Boleške, Liera in Danila — igrala dovršeno. Naj bi gg. režiserja tudi poslej prav posebno pozornost obračala ensemble-prizorom, ki dosežajo največje uspehe, ako se igrajo toli naglo in živahno kakor včeraj. Junaka večera sta bila zopet g. rež. Verovšek (Blaž) in gosp. Deyl (Nande). Blaž je bil sprejet z aplavzom. Igral je to svojo najboljšo vlogo z imenitno realistično in bil ves čas zanimiv tip zabavljača in prepečača. Žel je mnogo priznanja. Izvrsten je bil tudi g. Deyl, ki je znal tudi iz Nandeda napraviti lep živ značaj. Prav dobri so bili tudi g. Danilo (Tone), g. Lier (Bojec), ki je lepo pel, in g. Boleška, zlasti kot Vernazz. Gdč. Rütckova je bila prav Polonica ter je tudi v igri nadkrilila svojo prednico. Gospa Danilova je bila izborna Poljakovka in gdč. Lounska prav ljubka Rezika. Pohvaliti je tudi g. Dragutinovića, gosp. rež. Dobrovolnega, gosp. Dragutinovića in v dobrega začetnika g. Pirnata. Parmova glasba je žela tudi sinoči največje priznanje. Zbor mladih vojakov, katerega je izvajal orkester izborni, je zapel ženski operni zbor imenitno ter tudi živo igral. Končno nam je pohvaliti še gdč. Nočmi in g. Wildnerja ter mešani zbor. Predstava je bila animirana ter nov porok, da se vzdržé »Rokovnjači« še dolgo trajno na repertoiru. **P.**

— **Ponovljeni koncert „Glasbene Matice“.** Sedaj je gotovo, da se zadnji krasno uspeli koncert, Beethovnova »Missa solemnis« (»Slavnostna maša«), ponavlja, in sicer prihodnje nedeljo, dne 24. novembra ob 5. uri popoldne. S tem se bo ustreglo občni želji glasboljubivega občinstva, ki bi rado še enkrat slišalo to velikansko, divno lepo skladbo. Ob enem se hoče dati prilika tudi premnogim drugim, ki so po prvem koncertu obžalovali, da niso bili navzoči. Posebno ugoden pa je čas koncerta v nedeljo ob 5. uri popoldne za slavno občinstvo z dežele, ker je na vse strani lepa železnična zveza. Koncert se namreč konča še pred pol 7. uro zvečer. Lahko rečemo, da še za noben koncert »Glasbene Matice« ni bilo toliko zanimanja, kakor ga je za ta. Saj je pa to tudi naravno, ker se izyaja — in tega ne moremo dovolj često povdarjati — največje zborovo delo največjega skladatelja tega sveta, in izvaja se s samimi domačimi močmi! Veliko mesto bi si štelo v čast, in velik narod bi bil ponosen, kadar bi se v njem izvajala taka skladba svetovne slave, nikar pa Ljubljana in mali naš narod slovenski! Zato pa naj bi tudi od povsod prišli vsi, ki se zanimajo za glasbo — in takih ni malo pri nas — da se jim ob koncertu »Glasbene Matice« razširi duševno obzorje in uglobi in ublaži muzikalno čustvo. Kdor reflektuje na svoj navadni sedež, naj se oglasi vsaj do petka v trgovini g. Lozarja, ker se že prav zelo naročajo sedeži.

— **Generalna skušnja za ponovljeni koncert** »Glasbene Matice« bo v petek ob pol šestih zvečer v »Narodnem domu«. Odbor prosi vse čestite člene pevskega zbora, naj pridejo sigurno in točno, da se ponovljeni koncert izvrši takisto sijajno kakor prvič.

— **Poljudna predavanja.** Kakor je bilo že po časopisih razglašeno, sklenili so odbori »Slovenske Matice«, zdravniškega društva in društva »Pravnika«, prireditelj letošnjo zimo poljudna predavanja iz raznih strok vede. Vsako društvo imenovalo je po tri poverjenike z naročilom, da vsi poverjeniki teh društev vkupno ukrenejo vse, kar je potrebno, da se uizotovori to, občni ljudski prosveti služee podjetje. Poverjeniki so se z vnemo odzvali pozivu svojih odborov, na večkratnih svojih sestankih ugotovili in razporedili tvarino predavanj, pridobili za njo predavateljev in oskrbeli tudi vse druge potrebnosti. Vstop k predavanjem bo brezplačen in prost vsakemu. Predavalo se bo načeloma vsako drugo nedeljo dopoldne od 11.—12. ure. Ako se pa kako predavanje ne bo moglo končati v jedni uri, nadaljevalo se bo še v prihodnji prosti nedelji. Gospod župan Ivan Hribar, ki je z veseljem pozdravil to, v prvi vrsti ljubljanskemu stanovništvu služee kul-

turno delo, je v namen predavanj drage volje prepustil prostore dekliške šole na sv. Jakoba trgu brezplačno, na čemer mu bodi tu izrečena zahvala. Spored predavanj je za sedaj takole določen: Dne 24. novembra g. prof. Vrhovec: »Spomini na ljubljanska pokopališča in prva naprava pokopališča pri sv. Krištofu«. Dne 8. in 15. decembra gg. zdravnika dr. Krajec in dr. Praunseis: »O sestavnih delih človeškega telesa«. Dne 22. decembra g. deželno-sodni svetnik Wenger: »O uplivu pravnega postopanja na splošno omiko in blagostanje ljudstva«. Dne 5. januarja 1902. g. ravnatelj strokovnih šol Šubic: »O elektriških železnicah s posebnim ozirom na ljubljansko električno železnico«. Dne 19. januarja 1902. mestni zdravstveni svetnik g. dr. Kopřiva: »O nalezljivih boleznih s posebnim ozirom na tuberkulozo«. S tem napravi se poskus, če se bo de daló tudi pri nas zanesti posamezne panoge vede v širše kroge, kar se je drugod tako izborni posrečilo. Ako bo de poskus vspešen, potem bo de nalog poverjenikov zgorej navedenih društev, da se obseg tvarine, katero naj se s predavanji poda občinstvu, kolikor možno razširi, zlasti na umetnost in leposlovje. V ta namen obrnili se bodo potem poverjeniki še do drugih slovenskih strokovnjakov, posebno pa stopili v dogovor z vsemi tozadevnimi slovenskimi društvi.

— **Nesrečna rodbina.** Vdovi pri mostu v Medvodah ponesrečenega delavca Franca Černeta, ki ima sed mero malih otrok in se nahaja v največji revščini, je dež. predsednik ekselencen baron Hein, kakor čujemo, doposlal 100 kron. Naj bi ta vzgled našel mnogo ponesemovalcev.

— **Za občni zbor „Ljubljanske meščanske godbe“**, kateri se vrši danes zvečer v »Mestnem domu«, se niso razpošiljala posebna vabila, ter imajo pristop tudi nečleni. Pred in po zborovanju je godbeni koncert, ter bodo v dvorani mize in je za gostilniško postrežbo poskrbljeno.

— **Mej maševanjem zblaznel.** V križevniški cerkvi je bila včeraj maša za umrlo pokroviteljico Elizabetine otroške bolnice. Udeležilo se je maše mnogo odličnih dam, mej katerimi je bila tudi ekselencen gospa baronica Hein. Maševal je upokojeni župnik Majer, ki baje sedaj v nekem tukajšnjem samostanu stanuje. Že koj od začetka maše je bilo videti, da se župnik Majer nekam čudno vede. Tako se je obrnil nekajkrat k ministrantu in mu glasno zaklica: »Das muss man wissen«. Ko je prišel »sanctus«, se je obrnil k občinstvu in na ves glas zaklical: »Das Weib muss aus der Welt abgeschafft werden«. Seveda se je občinstvo začelo spogledovati, tembolj, ker je bilo v cerkvi največ dam in sicer iz najboljših krogov. Obče mnenje je bilo, da mašuje blazen duhovnik. Če smo prav poučeni, je gospa baronica Hein takoj zapustila cerkev. Majer je potem nadaljeval mašo, a ravno tako zmeden, kakor poprej. Ko je molil menda za papeža, je govoril popolnoma zmešano. Občinstvo je bilo seveda vznemirjeno in je komaj čakalo konca. Po maši so se križevniški duhovniki opravičevali pri navzočih damah, češ, da prej na Majerju ni bilo opaziti nikakih sledov nenormalnosti in da je moral mej maševanjem znoreti.

— **Učiteljsko društvo kranjskega šolskega okraja** je sklenilo pri svojem zborovanju dne 19. t. m. peticijo za ustanovitev univerze v Ljubljani.

— **Iz Laškega trga** se poroča: G. župan Weber je odložil častno mesto župana baje zato, ker niso hoteli več Slovenci tako plesati, kakor bi bil on žvižgal. Tudi nemški občinski policaj Schebenegg je vsled ukaza c. kr. okrajnega glavarstva iz službe odpuščen, zato, ker so Slovenci dokazali, da ta policaj po svojem receptu uradno moč proti Slovincem zlorablja, in da je tudi iz drugih ozirov ta moč za tako službo nesposoben. Temu uzornemu policaju je pa še c. kr. okrajno sodišče prisodilo 13 dni zapora, zato ker je v službi Slovence »windische Krakeler« imenoval.

— **Pobegnil je iz jetnišnice v Mariboru** kaznjeneec V. Bergamoš. Svoj čas je bil delavec v Trbovljah.

— **V Ptujju** nameravajo Nemci ustanoviti dekliško ljudsko in meščansko šolo

skupaj z gospodinjsko šolo in nemškim dekliškim zavodom.

— **Občinske volitve v Gradcu.**

Včeraj se je vršila volitev iz III. razreda. Boj je bil silovit, ker so tako nemški nacionalci kakor socialni demokrati napeli vse sile in razvili velikansko agitacijo. Nacionalno časopisje je že več dni slikalo volilcem vse peklenske prebivalce na steno, a vse ni nič pomagalo. Udeležba je bila pičila. Od 4670 volilcev jih je prišlo volit 2801. Kandidatje socijalnih demokratov so dobili največ glasov namreč od 1244 do 1296. Nemškonacionalni kandidatje so zaostali za okroglih 200 glasov, dobili so namreč od 1013 do 1065 glasov. Ker so pa tudi klerikalci postavili svoje kandidate, ki so dobili od 426 do 472 glasov, je potrebna ožja volitev mej socijalnimi demokrati in mej nemškimi nacionalci.

— **Defraudant Viktor (Gyvezoe) Kecskemethy**, ki je dne 14. t. m. v Budimpešti poneveril 588.000 kron davčnega denarja, se je v noči od 14. na 15. t. m. pripeljal na Pragersko in si vzel od tamkaj vozni listek do Ljubljane. Dne 15. t. m. z jutranjim brzovlakom se je pripeljal v Ljubljano in je na kolodvoru zajutrkoval. Z istim brzovlakom se je odpeljal naprej, pa samo do Nabražine. Tukaj je počakal osebni vlak in se odpeljal v Miramar, kjer je v hotelu obedoval in si dal naročiti telefonično voz v Trst. V hotelu, kjer je bil tudi neki inženér iz Celja, se jim je zelo sumljiv zdel, ker so videli več denarja pri njem, in nekdo je še po njegovem odhodu omenil, da mora biti on kak defraudant. Seveda v hotelu niso še ničesar vedeli o veliki budimpeštanski defraudaciji. Ako bi bili to vedeli, bi bili lahko kaj sumili, da imajo pred seboj Kecskemethya, ker je dotičnik govoril ogrski in le slabo nemško in laško. V Trst se je peljal Kecskemethy s fijakarjem v družbi neke ženske iz hotela, toda v Trstu ni ostal dolgo in se je popoldne spet vrnil v Miramar, kjer je ostal do poštnega vlaka. Na postaji si je kupil vozni listek do Nabražine, kjer je povpraševal zaradi zveze proti Italiji. Ker mu menda ni bila zveza všeč, vzel si je vozni listek do Ljubljane in se pripeljal semkaj z brzovlakom, ki prihaja v Ljubljano ob 9. uri 44 minut. V Ljubljani se je izgubil sled. Ne ve se, ali se je Kecskemethy odpeljal s prvim ali z drugim gorenjskim vlakom, ali je šel z drugim brzovlakom proti Dunaju. Najbrže se je odpeljal z gorenjskim vlakom v Trbiž in odtod v Italijo, kjer se je že lahko drugi dan ukreal na kak parobrod in jo popihal v Ameriko. Mogoče je tudi, da se je odpeljal v Švico. V hotelu v Miramaru je pripovedoval, da pojde v Inomost, kjer ima brata, ki je oficir. Na ljubljanskem kolodvoru sta ga vratar in natakari videla, a takrat še tudi nista ničesar vedela o defraudaciji. Ljubljanska policija je neki šele včeraj dobila obvestilo o činu in o pobegu Kecskemethya. Dva budimpeštanska policijska agenta sledita Kecskemethy v Italijo. Bila sta tudi v Trstu in v Ljubljani.

— **Konj brez fijakarja.** K večrajšnji notici pod tem napisom se nam še poroča, da so našli konja in voz Antona Jagra v Št. Vidu ob železničnem tiru. Brez dvoma so fantje iz hudomušnosti vzeli fijakarju konja in voz v Šiški in se odpeljali v Št. Vid, kjer so konja prepustili svoji usodi.

— **S sekiro je napadel** delavec I. Z. na Poljanskem nasipu včeraj zvečer svojo mater. Bil bi jo udaril, da ni priskočil oče in mu odvzel sekiro.

— **Izgubljene reči.** V mestu je izgubila neka dama kos zlate zapestnice, na kateri je bila zlata podkovička kot obesek.

— **V Ameriko** se je odpeljalo včeraj od tukaj 43 oseb.

— **Velikanski kinematograf** kaže med drugimi lepimi podobami, o katerih smo že govorili, tudi celo vrsto prav zanimivih podob pod naslovom »Božične sanje«. V 20 skupinah umetniško izvedenih podob se kažejo sanje dveh graščinskih otrok od trenutka, ko sta se vlegla božični večer, poslovišča se s poljubom od roditeljev. Nad strehami hiš se vidijo v mesečini in med snegom letajoči angelji, na trgu se zbira ljudstvo k Božičnici. Leskeči se sneg in mesečina razsvetljuje vse s čarobno svetlobo. Sledi božična pojedina in velikansko božično drevo. Končno se

se otroka probudita in sprejmeta božične darove. Vsa skupina naredi krasen utisek.

• **Stavka dijakov.** V Zagrebu na realni gimnaziji so v nekem razredu uprizorili pred kratkim dijaki štrajk radi profesorja matematike, g. Majcena, ter jih več dni ni bilo v šolo. Po posredovanju nekoga drugega profesorja šele so se dijaki udali in se povrnili zopet v šolo.

• **Vožnja na železnicah** je na Ruskem za dijaštvo prav cenena. Dijaki visokih in srednjih šol plačajo samo četrtino navadne cene; učenci meščanskih in navadnih šol pa ne plačujejo sploh ničesar. V Avstriji pa se bo vožnja najbrž še podražila.

• **Hišni hlapec — in glavni dobitek.** Z Dunaja se poroča, da je glavni dobitek 600.000 kron dosegla državna srečka iz l. 1860 ser. 9816. Petino te srečke je imel hišni hlapec v skladišču železnine grofa Salma na Dunaju, imenom Friderik Schuhmann ter je tako dobil 120.000 kron. O svoji sreči je izvedel Schuhmann v gostilni, v kateri je pil četrtinko vina in čital časnike. Zdjaj dobiva baje vsak dan cele zavoje pisem z »ženitnimi ponudbami«.

Telefonska in brzovjavna poročila.

Dunaj 20. novembra. Parlamentarni položaj se sodi danes nekoliko ugodnejše kakor včeraj. Nemške stranke so, izvzemši Vsenemce, priskočile vladi na pomoč z nasvetom, naj vlada po prime inicijativo za porazumljenje mej strankami glede pravočasne rešitve proračuna. Porazumljenje naj se nanaša na to, da se zapostavijo nujni predlogi, da se porabijo vsi dnevi za rešitev proračuna v odseku, da se proračunski provizorij reši brez prvega branja, in da se ostali materijal, kar ga je še rešiti, racionalno razdeli tako, da bo pred Božičem dognan. Po rešitvi proračuna in predno pride na vrsto nagodba, naj se potem vrše pogajanja s Čehi, da se z njimi doseže vsestransko porazumljenje. Danes je češki klub sklepal o odgovoru na to ponudbo nemških strank. Odgovor se razglasi najbrž še danes. V bistvu bo v tem odgovoru rečeno, da se Čehi nečejo ne politično ne taktično vezati. Pripravljeni so pač na pogajanja z Nemci ali če se ne reši vprašanje o notranjem češkem uradnem jeziku in o češkem vseučilišču na Moravskem, jeziključeno vsako porazumljenje. Nadalje bo izjava vsegala ostre rekriminacije zaradi nemške obstrukcije, da se premeni pravilnik in oster protest zoper nemški ugovor, da se nenemškim narodom ne smejo izpolniti njih kulturne zahteve, sicer začno Nemci z obstrukcijo. Iz teh izjav je razvidno, da se utegne doseči primirje za rešitev proračuna. Ministrski predsednik je bil včeraj in danes sprejet v posebni avdienci.

Dunaj 20. novembra. Klub nemških nacionalcev je sklenil, da bo glasoval proti nujnosti predloga zastran slovenskega vseučilišča in tudi proti meritumu tega kluba. Govoril je v imenu tega kluba dr. Wolffhardt.

Lvov 20. novembra. Maloruski visokolci so na univerzi in v mestu uprizorili velike demonstracije za ustanovitev maloruskega vseučilišča.

Budimpešta 20. novembra. Policija je iztirala iz Ogrske člana italijanskega parlamenta, Cabrinija, ki je govoril na nekem tukajšnjem socialno-demokratskem shodu.

Budimpešta 20. novembra. Listi trde, da je neki pooblaščenec najvišjega dvornega urada prišel sem in se z Wallburgi dogovoril, da bodo ti dobivali primerno podporo, ako se izsele v inozemstvo.

Dež. gledališče v Ljubljani.
Štev. 29. Dr. pr. 1138.

V četrtek, 21. novembra 1901.
Nova opera! Prvkrat: Nova opera!
Alessandro Stradella.

Romantična opera v 3 dejanjih. Spisal W. Friedrich, uglasbil J. pl. Flotow. Kapelnik Bogumil Tomáš. Režiser Josip Noll.

Blagajna se odpre ob 7. uri. — Začetek ob 7/8. uri. — Konec ob 10. uri. Pri predstavi sodelujejo orkestar sl. c. in kr. pob. polka Leopold II. št. 27. Prihodnja predstava bo de v soboto, 23. novembra.

Darila.

Upravništvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda. Gosp. Kristina Grebenčeva v Vel. Laščah 10 K iz „nabiralnika“ v gostilni Fr. Ka. Grebenca. — Gosp. Janko Rahne, c. kr. notar na Brdu, 8 K, nabrala gospica Elza Mažuranova na Prevojih pri odhodnici brata Frica. — Županstvo pri sv. Roku, Rogatec 10 K. — Gosp. Fran Drenik iz Šiške 17 K 87 vin., koje je nabral „Berač“ od „zapravljivcev“ pri Martinovi veselici čitalnice v Spod. Šiški (pri Ančniku) dne 17. novembra t. l. — Skupaj 45 K 87 vin. — Živeli!

Za Prešernov spomenik. V veseli družbi povodom magistrskega izpita nabrane 4 K. — Živeli!

Za vseučiliško akcijo: Igralci in komarji v „Narodni kavarni“ v Ljubljani pri „ruski preferanci“ 14 K. — Omizje v gostilni „pri Roži“ v Ljubljani 73 K. — Gospica Kristina Demšar, učiteljica v Šmartnem pri Litiji, 35 K, nabrala v veseli družbi Litijčanov in Šmarčanov na Martinov večer pri Robavsu za krasen šopek, z željo: naj slovenski visokošolci in z njimi združeni slovanski narodi ne odjenjajo, dokler se zahtevi ne ustreže. Le pogumno naprej! — Skupaj 122 K. — Živeli! — Poslali smo „Triglavu“ in „Sloveniji“ na polovico vsakemu.

Meteorološko poročilo.

Vitna nad morjem 806 m. Srednji srčni tlak 736-0 mm.

Nov.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Visočina v 14 urah
19.	9. zvečer	741.2	0.2	brezvetr.	del oblač.	00
20.	7. zjutraj	737.2	0.0	sl. jzhod	megla	00
	2. popol.	735.1	5.5	sl. svzhod	oblačno	00

Srednja večerajšnja temperatura 0.1°, normale: 2.8°.

Dunajska borza

dne 20. novembra 1900.

Skupni državni dolg v notah	99-
Skupni državni dolg v srebru	98-90
Avstrijska zlata renta	118-55
Avstrijska kronska renta 4%	93-50
Ogrska zlata renta 4%	118-
Ogrska kronska renta 4%	93-10
Avstro-ogrsko bančne delnice	1620-
Kreditne delnice	630-
London vista	239-40
Nemški državni bankovci za 100 mark	117-12 1/2
20 mark	23-44
50 frankov	19-06 1/2
Italijanski bankovci	92-80
C. kr. cekini	11-31

Priden dečko

želi priti kot **učenc** h kakemu **krojaču**. Naslov v upravništvu »Slov. Nar.«.

Št. 409.

Razpis službe.

Pri mestnem magistratu je stalno popolniti

službo mestnega zdravnika

s prejemki V. činovnega razreda, to je z letno plačo 1760 K., z dejalnostno doklado 360 K ter s pravico do dveh v pokojnino vstevnih 5letnic po 160 K.

Prosilci za razpisano službo se morajo izkazati, da so doktorji vsega zdravilstva, ter da so prebili fizikatski izpit.

Pravilno opremljene prošnje sprejema predsedstvo mestnega magistrata

do vstetega 30. dne novembra t. l.

Na nedostatne ali pa zakasnele prošnje se ne bode jemalo ozira.

Mestni magistrat v Ljubljani,

15. novembra 1901.

Št. 40 173.

Razglas.

V smislu §. 37 občinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljano se javno naznanja, da so

proračuni o dohodkih in troških za l. 1902

1. mestnega zaklada,
2. mestnega ubožnega zaklada,
3. zaklada meščanske imovine,
4. ustanovnega zaklada,
5. mestne elektrarne,
6. mestnega loter. zaklada,
7. amortizačnega zaklada mestnega loterijskega posojila,
8. mestnega vodovoda in
9. mestne klavnice

že sestavljeni in bodo razgrnjeni v mestnem knjigovodstvu štirinajst dni, in sicer od 13. do 27. novembra t. l. na vpogled, da vsakdo lahko navede svoje opazke o njih.

Mestni magistrat v Ljubljani

dné 12. novembra 1901.

Najlepše

božično darilo za stare in mlade je brez dvoma lepa fotografija. — Za izdelbo najfinejšega in najnovejšega na tem polju se priporoča fotografski zavod

Sv. Petra cesta št. 27.

L. KREMA

Sv. Petra cesta št. 27.

Specijaliteta: Slike v naravni velikosti umetniško izdelane po najnižji ceni. — **Brez konkurence!** (2536-1)

Na prodaj je nekaj hrastovega, bukovega in smrekovega drevja (debelina), kakor tudi 4 štante semenske detelje.

Kupci naj se oglašijo pri **Andreju Rusu, Plešivica št. 8, pošta Vič.** (2540-1)

Mlad

trgovski pomočnik

vešč v špecerijiški in galanterijski stroki, **išče službe.**

Ponudbe sprejema in več pove upravništvu »Slov. Naroda«. (2546-1)

Gostilnica na račun

se odda z novim letom.

Poizve se pri **Jerneju Jeleniču**, posestniku v **Vodmatu št. 18.** (2537-1)

Zaklana kuretina, la meso, la surovo maslo.

Vsak dan sveže klane tolste **gosi, piščanec za pečenje, piščanec za juhe** 5 kilo 2 gld. 90 kr. **Sveža govedina ali teletina**, brez kosti, 5 kilo 2 gld. 40 kr. Vsak dan sveže **pristno namizno surovo maslo** netto 5 funtov 4 gld. 50 kr. razpošilja franko proti poštnemu povzetju z garancijo, da najbolje postreže **G. Käfer, Sotvina, Gallija.** (2534)

Trgovski pomočnik

mlad, dobro izvežban špecerist, želi premeniti službo z novim letom.

Centena vprašanja na upravništvu »Slov. Naroda«. (2524-2)

V trgovini

z mešanim blagom, nad 12 let obstoječi, v neki fari pri cerkvi, blizu Novega mesta, na lepem prostoru, brez konkurence, se radi preselitve **proda blago**. Potrebni kapital 1500 gld. — Cela hiša in vrt se da v najem za 5 let, vse je prav pripravno za majhno družino. (2542-1)

Ponudbe pod **„Najboljši prostor“** upravništvu »Slov. Nar.« do konca t. m.

(2538-1)

Proda se približno (2544)

2000 steklenic za pivo

s še dobro ohranjenimi **zaboji** prav cenó. Kje? pove upravništvu »Slov. Nar.«.

Tukajšnji stavbenik išče v svojo pisarno

risarskega praktikanta

kateri ima lepo, čitljivo pisavo in je vešč nekaj računstva ter nekoliko izurjen v risanju. (2527-2)

Pismene ponudbe naj se pošljejo upravništvu »Slov. Naroda« pod **„Praktikant“**.

Stanovanje

s tremi sobami in pritlikino za 1. februar 1902 **išče** stranka brez otrok, stanujoča 30 let v eni in isti hiši.

Cesta, lega in najemščina se prosí pismeno na: **Adolf Jonke** v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 35. (2541-1)

Svežo jeguljo

Dunajske klobasice

kakor tudi **vsak teden sveže**

žgano kavo

ima (2448-3)

Fran Bergant

trgovec na **Sv. Jakoba trgu št. 6.**

Priznano naravna

istrska vina

pošiljata po nizki ceni (2010-20)

Rebec & Zalaznik, Pulj.

Lepo predivo

kakor tudi

vse druge **deželne pridelke**

ter

vsako množino suhih gob

kupuje najdražje

Anton Kolenc

trgovec v **Celji na Stajerskem.**

Kdor ima kaj blaga, naj naznani ceno in kakovost. (2182-13)

Mlad dijak

išče stanovanje blizu realke. Ponudbe poste restante W. T. (2545)

Mlad

trgovski pomočnik

vešč trgovine z mešanim blagom, **išče službe.** (2543-1)

Naslov pove upravništvu »Slov. Nar.«.

Zasebni uradnik

z lepo in hitro pisavo, verziran v vseh pisarniških stvareh, **dober risar** in izvežban v slovenski in nemški stenografiji.

išče službe.

Ponudbe pod **„zasebni uradnik“** na upravništvu »Slov. Naroda«. (2526-3)

4 do 5 kvintalov

orehov

ima na prodaj (2547)

Andrej Šavli v Masorah

== pri Spodnji Idriji. ==

Specijalna trgovina za kavo

Edmund Kavčič

v Ljubljani, Prešernove ulice, nasproti pošte priporoča

kavo Santos dobrega ukusa po gld. 1- kilo

„Nellgherry“ aromatično- krepkega okusa „ 140 „

„Piraldi“ najfinejšega okusa „ 160 „

Postne poslatve po 5 kil franko.

Vsakovrstno **špecerijsko blago** v najboljši kakovosti. (12-223)

Glavna zaloga J. Klauer-jevega **„Triglava“**.

Kavarna „Avstrija“.

Danes v sredo, 20. novembra t. l.

KONCERT ciganske kapele iz Vukovarja.

Začetek ob 8. uri. Vstopnina prosta.

K mnogobrojnemu obisku vabi najljubnejše s spoštovanjem

Fran Krvarič.

(2535)

Pojdite na Hrvatsko v Samobor!

Čast nam je naznaniti, da je pri nas v Samoboru, kakor tudi v naši okolici

20.000 hektolitrov

dobrega naravnega letošnjega vina

na prodaj.

Vino je prve vrste, iz najboljšega grozdja, muškata, traninec, burgundec itd. ter je različnih barv. Cena je jako ugodna, **od 12 do 16 gld. hektoliter.**

Torej, ako kdo želi kaj kupiti, naj se le potruži k nam. Kupci, kateri bi pri nas vino kupili, ga lahko takoj v Samoboru na železnico naložé, ker naša Samoborska železnica ima sedaj zvezo z južno železnico.

Ako želi kdo kaj kupiti ali vprašati, naj se obrne na **poglavarstvo trga Samobor**, katero mu bo dalo daljne razjasnenje.

Samobor, dné 16. novembra 1901.

(2530-1)

Načelnik: **M. Kleščič.**

! Zelo znižane božične cene!

„Angleško skladišče oblek“

Ljubljana, vogal Sv. Petra in Resljeve ceste št. 3

prodaja:

najfinejše jope, prej gld. 25—, zdaj samo gld. 12—
 najfinejše paletote, „ 50—, „ „ 25—
 lepe paletote, „ 20—, „ „ 10—
 double-ovratnike, „ 18—, „ „ 10—

Isto tako obleka za gospode in dečke, zimske suknje, haveloki za jako znižane cene.

Specialiteta: **Moderne, zelenkaste športne suknje** s postranskimi žepi, prej gld. 20—, zdaj samo gld. 12—.

(2539-1)

Z velespoštovanjem

Oroslav Bernatovič.